

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. IX. De Tractatu Caroli Fevret.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT IX.

De Tractatu Caroli Fevret.

1. Libertatum Ecclesiæ Gallicanæ pars tantum sunt appellationes ab abusu, ut ait Carolus Fevret: & tamen cum ille novem libris partem illam enucleandam suscepisset, præfatur, fieri non posse, ut quis omnes hujusmodi appellationum casus complecti possit: unde concludit; „ Plura semper dicenda fore, quam dicta sint; decies longiorem viam, percurrendam, quam quæ decursa fuerit; abyssum esse, quam nullum ingenium quantumvis perspicax penetrare possit, &c. Hujus autem difficultatis vera causa est, quod penes Curias Regias esse dicatur, declarare, quid in quaque re abusu-um cenferi debeat. Etenim Senatusconsulta supremæ leges sunt. „ Res etiam non parvi momenti est, inquit idem Fevretus in præfatione, quod Arresta super appellationibus, ab abusu inscriptis, in quovis Parlamento Regni lata, legis generalis vim ubique obtinent, & loco judiciorum universali sunt inter omnes, & in omnibus casibus. Emanant autem indies nova Placita novos abusionis articulos constituentia. Itaque impossibile est, ut appellationes eo titulo coloratæ certis circumscribantur limitibus.

2. Tantum abest, ut huic torrenti obex aliquis possit opponi; ut si quis eas appellationes Ecclesiæ nocivas, nedum si hæreticas dicere ausus fuerit, in crimen læsæ Majestatis incurrat, ut innuit idem Fevretus loco jam supra citato. Non est quidem hujus criminis reus habitus Clerus Gallicanus, quando Regibus supplicavit; ut ad certa quædam capita revocarentur, ne in immensum excreverent. Sed licet mitius cum illo actum sit, parva ejus supplicationis habita est ratio, & renitentibus Curiis, tenuissimus ex ea fructus perceptus est.

3. Nec putes quæ in hac materia de novo accidunt, non esse recentia jurisdictionis Ecclesiasticæ vulnera, sed regulas jam constitutas ad similes casus de novo emergentes accommodatas. Plurima enim sunt, in quibus non ita pridem jus suum

M. C.
Libertatibus
Ecclesie Gallicane
GIII
236

790 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
Ecclesie afferbatur, quæ recentibus Placitis evertuntur,
v. g. in responſionibus ad quosdam articulos Romæ miſſos,
inter probationes Libertatum Ecclesie Gallicanæ relatis cap.
36. num. 17. ad art. 18. Senatus Parisienſis expreſſè declarat;
circa cognitionem teſtamentorum, æquum eſſe, ut quæſtio-
nes de teſtamentis. & eorum validitate inter laicos, apud Ju-
dices Laicos tractentur: & ita plurium Regni Provincia-
rum conſuetudinibus conſtitutum fuerat, præter uſum anti-
quorem, quo abſque diſtinctione Judices Eccleſiaſtici de
quæſtionibus illis judicabant, ut videre eſt apud Fevretum
lib. 4. cap. 6. num. 3. ubi teſtatur in Provincia Burgundiæ ita
obſervatum uſque ad annum 1508. Res tamèn eò devenerunt,
ut etiam inter Clericos de teſtamentis Clericorum controver-
ſiæ apud Judicem Eccleſiaſticum ventilari non poſſint, quin
appellationi tanquam ab abuſu locus detur, ut habet idem Fe-
vretus loco citato num. 7.

4. Alia paſſim occurrunt exempla in ejus Scriptoris Tracta-
tu, de quibus idem dici jure merito poteſt, quod fatetur
lib. 4. cap. 11. num. 10. Adducta enim autoritate Boërii,
Joannis Galli, Molinæi, & Tiraquelli ſentientium, quod,
dum Clericus ſuper penſione non ſoluta convenitur, neque
de fundamento illius penſionis, quod Reale ſit, agitur, om-
niſque fraus abeſt, debet coram Judice Eccleſiaſtico agitari
controverſa, quod præfatus Joannes Galli adeò æquum eſſe
arbitratur, ut ſe credere iſtam opinionem tanquam Evan-
gelium veram, dicere non fuerit veritus. Tamen, inquit ibi
Fevretus, „in pluribus locis uſus juri, & rationi prævaluit.

5. Sed, cum juſtitia in quadam æqualitate, ac commen-
ſuratione conſiſtat, tunc perfectè eluceſcit, cum ambæ par-
tes comparantur. An Curie ſæculares æqualitatem ſervent,
dum quæ cujuſque juſdictionis cauſæ ſint, diſcernunt, ex
iſto exemplo inter alia innumera intelligi poterit. Idem Ca-
rolus Fevret lib. 4. cap. 10. num. 1. & 2. Clericos in officio,
vel negotiatione ſæculari delinquentes Regiorum Officialium
correctiõni, ac caſtigationi ſubjicit. At verò num. 3. Laicum
in officio Eccleſiaſtico, qualis eſt Presbyterorum in carceri-
bus Episcopaliſibus detentorum cuſtodia, peccantem eximit à
Judicis Eccleſiaſtici animadverſione. Fatetur id quibuſdam
vi-

videri : sed , inquit , *quod Senatus placuit vim habet legis* ; utinam in istis tantum , non etiam in iis , quæ Religionem intimius attingunt . Non est , inquit Fevretus , Laicus Ecclesiastico Judici subditus , nisi in Spiritualibus . Sed quæ sunt illa spiritualia ? Ab hoc enim numero excluditur ibidem dierum festorum observatio , & alibi alia .

6. Si quæ autem adeo evidenter spiritualia sunt , ut id negare pudeat , prætextu possessorii ad Tribunalia sæcularia trahuntur . „ Necesserunt , ut notat lib. 4. cap. 11. num. 6. „ *Judices Regii Ordinationi , seu Constitutioni Regiæ an. 1629. qua Ludovicus XIII. vetuerat , ne supremæ Curia , aut alii Judices Regii , de rebus spiritualibus , aut ad sacramenta pertinentibus judicarent , etiam sub prætextu querelæ , aut possessorii causis hujusmodi accommodati . Adeo scilicet ægrè quis resilit ab eo , quod semel injustè usurpavit , dum emolumentum , vel autoritatis aliquam hinc imminutionem consecuturam videt , ut observavit idem scriptor in præfatione .*

7. Quandoquidem Regium Franciæ Consilium in causa Electensi , & in causa Aginensi aliquot ante annos Regularium jurisdictioni circa prædicationem verbi Divini , & Sacramentorum administrationem limites constituit ; imò & in Electensi certis casibus absolutionem sacramentorum negari non posse declaravit : Quid erit adeo sacrum , & spirituale , quod à jurisdictione sæculari eximatur ? Perhibent quidem hæc Placita , quorum alterum vidi , alterum relatu accepi , Regem tanquam Canonum executores ea statuere : sed executio certam & evidentem Canonum sententiam supponit , quæ rei cognitionem judicariam non requirat : & tunc tantum à Principibus curanda est , cum eam Ecclesia per se consequi non potest .